

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 11, 2S, GTUR (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Jaume Andreu Galmés jaume.andreu@uib.es	18:00h	19:00h	Dilluns	03/11/2014	31/01/2015	bb07
	12:00h	13:00h	Dilluns	01/02/2015	31/07/2015	BB07 ed. Ramon Llull
M ^a . Margarita Novo Malvarez m.novo@uib.es	14:00h	15:00h	Dilluns	22/09/2014	13/02/2015	AB-11

Contextualització

L'assignatura de Gestió del Patrimoni Cultural constitueix una assignatura de formació bàsica dins la titulació de Turisme, i així comprèn un coneixement bàsic, introductor i general. Proporciona uns coneixements bàsics sobre el patrimoni cultural i la seva gestió, especialment com a recurs i servei turístic. En aquest sentit se donen a conèixer les característiques fonamentals dels grans cicles culturals i artístics del món occidental, així com dels propis de les Illes Balears. Se fa una aproximació als instruments de gestió patrimonial (tutel·la, conservació, difusió, etc.), per comprendre el valor del patrimoni en el seu ús social, i particularment, en connexió amb el turisme cultural. Igualment, se proporcionen els instruments per a l'anàlisi i disseny de projectes de turisme cultural.

per altra banda, cal tenir present que aquesta assignatura és obligatòria dins el mòdul de Recursos i productes Turístics, on està relacionada, d'una manera o altra, amb la majoria d'assignatures que formen part del mòdul, com és el cas de Recursos territorials, Turisme sostenible, Planificació i avaluació dels espais turístics o Turisme responsable, i, molt especialment, amb l'assignatura de Itineraris culturals i naturals.

Requisits

Competències

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

Específiques

- * Demostrar un coneixement global de les distintes formes que prenen els espais turístics a nivell mundial, així com ser capaços d'analitzar els distints factors que n'han intervingut en la seva configuració..
- * Aplicar conceptes, tècniques i coneixements de les distintes àrees científiques per solucionar problemes, afavorir el desenvolupament, crear riquesa i millorar la qualitat de vida de les persones (tant turistes com residents) mitjançant la planificació sectorial pública i privada, l'ordenació del territori, la prevenció de riscos, la conservació i la política de sostenibilitat i igualtat, sempre cercant la qualitat de vida i de l'experiència turística..
- * Reconèixer les formes en que l'organització social i territorial de les societats influeixen en les modalitats turístiques, les formes de desenvolupament de les estacions turístiques i en els impactes que l'activitat turística provoca sobre el medi natural i humà dels territoris on es desenvolupa.

Genèriques

- * Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions de culcevol dels camps temàtics relacionats amb el turisme a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Patrimoni Cultural i Patrimoni Històrico-artístic
1-Introducció al concepte de Patrimoni Cultural.

Bloc 1. Patrimoni Cultural i Patrimoni Històrico-artístic
2-Definició i classificació

Bloc 1. Patrimoni Cultural i Patrimoni Històrico-artístic.
3- Evolució del concepte al llarg de la història.

Bloc 2. Patrimoni Històrico-artístic
4- L'art: concepte i llenguatge

Bloc 2. Patrimoni Històrico-artístic
5-La prehistòria

Bloc 2. Patrimoni Històrico-artístic
6- L'art de les grans civilitzacions de l'antiguitat

Bloc 2. Patrimoni Històrico-artístic
7- L'art medieval

Bloc 2. patrimoni Cultural i Patrimoni Històrico-artístic
8- L'art de l'època moderna

Bloc 2. Patrimoni Històrico-artístic
9- L'art dels segles XIX i XX

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

10. Els agents implicats en la gestió: Recursos bàsics del patrimoni i la seva posada en valor.

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

11- Tutel·la i normativa sobre Patrimoni Cultural

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

12- Recerca, documentació i registre dels fons patrimonials

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

13-La conservació del patrimoni cultural

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

14-La difusió i interpretació del Patrimoni Cultural

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

15- El museu com a gestor de patrimoni cultural

Bloc 3. La gestió dels béns culturals

16- La Nova Museologia: Exemples de la seva aplicació

Bloc 4. Relacions entre turisme i patrimoni cultural

17- Les bases i fonaments per a una relació equilibrada entre turisme i patrimoni: Turisme i desenvolupament sostenible.

Bloc 4. Relacions entre turisme i patrimoni cultural

18- El disseny de projectes, itineraris i visites culturals.

Bloc 4. Relacions entre turisme i patrimoni cultural

19- Estratègies de turisme cultural internacional i nacional.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professor establirà els fonaments teòrics, així com l'exemplificació pràctica dels temes que comprenen la matèria. A més, se donarà informació, per a cada tema, sobre el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que haurà d'utilitzar l'alumnat per preparar de forma autònoma els continguts. Les classes teòriques un total de 43 hores.	43
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup mitjà (M)	Al llarg del semestre se realitzarà una sortida pràctica per visitar un espai patrimonial de la nostra Illa, amb la finalitat de veure "in situ" exemples dels continguts teòrics tractats a classe. La visita anirà guiada pel professor, amb la possibilitat que es pugui comptar amb l'ajut de personal proporcionat pel centre visitat. La visita ocupa una sessió de dues hores.	5
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen final en el període d'avaluació complementària, aquest se podrà recuperar en el període d'avaluació extraordinària de juliol. Aquesta prova permetrà	1

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			valorar si l'alumne coneix i sap aplicar els continguts de la matèria. L'examen tindrà una durada d'una hora.	
Avaluació	Examen parcial	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen parcial a la meitat del semestre (Veure cronograma), aquest se podrà recuperar en el període d'avaluació extraordinària de Juliol. Aquesta prova permetrà valorar si l'alumne coneix i sap aplicar els continguts de la matèria. L'examen tindrà una durada d'una hora.	1
Avaluació	Exposicions orals en grup	Grup mitjà (M)	Per desenvolupar l'activitat de l'exposició oral en grup, els estudiants s'hauran d'organitzar en grups. La primera setmana de classe hi haurà una sessió (d'una hora) on s'explicaran les característiques i el procediment de la prova, formarà els grups i elegirà la data i el contingut que tractarà cada un, sempre baix la supervisió del professor. El tema s'el·ligirà sobre exemples pràctics del contingut de l'assignatura. Cada grup haurà de fer inicialment una tutoria amb el professor (uns 20 minuts), on aquest els orientarà i els proporcionarà informació i material didàctic per poder desenvolupar l'activitat. Les exposicions duraran uns 15 minuts per grup; se desenvoluparan al llarg de 10 sessions d'una hora.	10

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels temes	Després de l'exposició per part del professor a les classes magistrals l'alumne haurà d'aprofundir amb la matèria. per facilitar aquesta tasca se li proporcionaran les referències per consultar en cada cas.	65
Estudi i treball autònom en grup	Preparació de les exposicions orals	A partir de la segona setmana del semestre, un cop constituïts els grups, elegit el tema i la data d'exposició, i feta la tutoria, els alumnes prepararan l'exposició. Per a tal preparació són obligades: la visita a l'espai o centre elegit, la resolució de les qüestions proposades, així com la preparació d'un power point per a desenvolupar l'exposició a classe. En cada cas se seguiran les directrius acordades amb el professor. Cada grup tindrà el material didàctic específic i l'assessorament del professor per preparar l'exposició.	25

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

En relació a les competències, continguts i metodologia docent proposats per l'assignatura, s'estableixen tres procediments d'avaluació:

-Prova oral: exposició oral en grup.

-Examen parcial.

-Examen final.

L'alumne haurà de realitzar obligatòriament tots els procediments avaluatius que s'acaben d'indicar per poder aprovar l'assignatura. Per poder aprovar l'assignatura, la nota de l'examen parcial ha de ser de 3 o més i la nota del final han de ser de 4 o més, sobre 10. Si se superen aquestes notes dels dos examens, llavors la nota final s'obtindrà de la suma ponderada de totes les proves, inclosa la nota de participació. Per aprovar l'assignatura, la nota final resultant ha de ser de 5 o més, sobre 10.

En relació al tipus o caràcter de la prova, la prova oral és *No Recuperable*, mentre que l'examen parcial i l'examen final són *Recuperables* en el període d'avaluació extraordinària (recuperació de juliol) establert. Només se podrà recuperar la prova oral en cas de que aquesta no s'hagi fet pels motius justificats establerts (malaltia de l'alumne, citació judicial o defunció de familiar directe).

En quan al percentatge de cada un dels procediments avaluatius respecte a la qualificació final, la prova oral suposa un 25%, la participació i comportament a les visites i a classe un 5 %, l'examen parcial un 30% i l'examen final un 40%.

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Al llarg del semestre se realitzarà una sortida pràctica per visitar un espai patrimonial de la nostra Illa, amb la finalitat de veure "in situ" exemples dels continguts teòrics tractats a classe. La visita anirà guiada pel professor, amb la possibilitat que es pugui comptar amb l'ajut de personal proporcionat pel centre visitat. La visita ocupa una sessió de dues hores.
Criteris d'avaluació	Implicació i participació activa de l'alumne a classe i durant la visita

Percentatge de la qualificació final: 5%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen final en el període d'avaluació complementària, aquest se podrà recuperar en el període d'avaluació extraordinària de juliol. Aquesta prova permetrà valorar si l'alumne coneix i sap aplicar els continguts de la matèria. L'examen tindrà una durada d'una hora.
Criteris d'avaluació	Exactitud i adequació de les respostes en relació a les preguntes sobre la matèria i continguts teòrics i pràctics de l'assignatura. Domini del vocabulari bàsic. Claretat i ordre en l'exposició de les respostes.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Examen parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen parcial a la meitat del semestre (Veure cronograma), aquest se podrà recuperar en el període d'avaluació extraordinària de juliol. Aquesta prova permetrà valorar si l'alumne coneix i sap aplicar els continguts de la matèria. L'examen tindrà una durada d'una hora.
Criteris d'avaluació	Exactitud i adequació de les respostes en relació a les preguntes sobre la matèria i continguts teòrics i pràctics de l'assignatura. Domini del vocabulari bàsic. Claretat i ordre en l'exposició de les respostes.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Exposicions orals en grup

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Per desenvolupar l'activitat de l'exposició oral en grup, els estudiants s'hauran d'organitzar en grups. La primera setmana de classe hi haurà una sessió (d'una hora) on s'explicaran les característiques i el procediment de la prova, formarà els gups i elegirà la data i el contingut que tractarà cada un, sempre baix la supervisió del professor. El tema s'el·ligirà sobre exemples pràctics del contingut de l'assignatura. Cada grup haurà de fer inicialment una tutoria amb el professor (uns 20 minuts), on aquest els orientarà i els proporcionarà informació i material didàctic per poder desenvolupar l'activitat. Les exposicions duraran uns 15 minuts per grup; se desenvoluparan al llarg de 10 sessions d'una hora.
Criteris d'avaluació	Adequació a la metodologia docent. Equilibri en la participació de tots els membres del grup. Eficàcia del format de presentació per millorar la comprensió de la matèria. Adequació del ritme de l'exposició. Claretat de l'exposició per a la comprensió de la matèria. Grau de preparació de la matèria per fer l'exposició. Domini del vocabulari bàsic.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Preparació de les exposicions orals

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	A partir de la segona setmana del semestre, un cop constituïts els grups, elegit el tema i la data d'exposició, i feta la tutoria, els alumnes prepararan l'exposició. Per a tal preparació són obligades: la visita a l'espai o centre elegit, la resolució de les qüestions proposades, així com la preparació d'un power point per a

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

desenvolupar l'exposició a classe. En cada cas se seguiran les directrius acordades amb el professor. Cada grup tindrà el material didàctic específic i l'assessorament del professor per preparar l'exposició.

Criteris d'avaluació Adequació a la metodologia docent

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

;

A part de la bibliografia bàsica i complementària, que se detalla, hi pot haver altra documentació complementària, així com enllaços a internet i altres recursos se detallaran a principis o al llarg del curs.

Bibliografia bàsica

ANGULO, D.: Historia del arte (2 vols.) Ed. EISA, Madrid, 1971.
BALLART, J. I JUAN, J.: Gestión del patrimonio Cultural, Ed. Ariel, Barcelona, 2001.
MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: Historia del Arte (2 vols). Ed Gredos, Madrid, 1982.
QUEROL, M.A.: Manual de Gestión de patrimonio Cultural. Akal, Madrid, 2010.
TUGORES, F. PLANAS, R.: Introducción al patrimonio cultural, Ed. TRea Gijón, 2006.

Bibliografia complementària

ALONSO FERNÁNDEZ, L: Introducción a la nueva museología, Alianza, Madrid, 2003.
AA V V: Guia del patrimonio. Rerrecorridos culturales de las Islas Baleares (2 vols.). El día del Mundo, Palma, 1995-1997.
BELLIDO GANT, M.L.: Difusión del Patrimonio Cultural y Nuevas Tecnologías, Universidad Internacional de Andalucía. Sevilla, 2008.
HERNÁNDEZ, F.: El patrimonio cultural: la memoria recuperada, Trea, Gijón, 2002.
GONZÁLEZ VARAS, I.: conservación de Bienes Culturales. Cátedra, Madrid, 2001.
LUCENA, M.: Palma. Gua d'arquitectura, COAB, palma, 1996.
LUCIE-SMITH, E.: Diccionario de Términos artísticos, Ediciones Destino, Barcelona, 1997.
MAROTO, J.: Història de l'Art, Editorial Casals, Barcelona, 2009.
MORALES, A.J.: Patrimonio histórico.artístico. Historia 16, Madrid, 1996.
MORALES MIRANDA, J.: Guía práctica para la interpretación del patrimonio, Junta de Andalucía, Consejería de Cultura, Sevilla, 1998.
SERRA, S, i altres: Els museus de les Illes Balears, I. d'E. B., Palma, 2009.
TRIADÓ, J. R. ET ALT.: Història de l'Art, Vicens Vives, Barcelona, 2009.
VALERO, G.: Itineraris pel centre hisòric de Palma. Ajuntament de Palma, 1993.

Altres recursos

<http://www.arqueotur.org/index.html>
<http://www.arsvirtual.com/index.jsp>
<http://www.ciudadespatrimonio.org/default.aspx>
<http://www.hispanianostra.es/>
<http://www.icom-ce.org/>
<http://www.interpretaciondelpatrimonio.com.htm>

**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20503 - Gestió del Patrimoni Cultural
Grup	Grup 11, 2S, GTUR
Guia docent	O
Idioma	Català

<http://www.mcu.es/patrimonio/index.html>

